

Nazwa zajęć: Historia administracji		History of administration	
Kierunek: Administracja			Obowiązuje od roku ak. 2020/2021
Poziom: I st. licencjacki	Profil: praktyczny		Grupa zajęć: Podstawowe
Semestr: I	Forma zaliczenia: E - egzamin	Punkty ECTS: 3	Zajęcia do wyboru: Nie
			Język zajęć: polski

Forma zajęć i liczba godzin na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych:

Wykład 30 / 16		Suma godzin: 30 / 16
--------------------------	--	--------------------------------

Specjalność:

Nazwiska osób odpowiedzialnych za zajęcia:

prof.dr hab. Stanisław Gajewski

Opis zajęć:

Celem studium jest ukazanie procesów prowadzących do powstawania nowych formacji ustrojowych, często na przykładzie dziejów Polski. Studiujący poznają więc kolejne struktury i kompetencje władz administracyjnych (rządowych i samorządowych, centralnych i terenowych), szczególnie w XIX i XX wieku. Zapoznają się również z problematyką dot. sądownictwa administracyjnego, także zmieniającego się w dziejach statusu urzędnika administracji publicznej. Studium kończy się pisemnym sprawdzianem. Nieusatysfakcjonowani oceną ze sprawdzianu pisemnego mają szansę na podwyższenie oceny w czasie egzaminu ustnego. Zdobyta wiedza powinna studiującym lepiej rozumieć współczesne struktury administracji publicznej i ułatwić im studiowanie prawa konstytucyjnego, a także administracyjnego.

Cele dydaktyczne:

Ukazanie historycznych form zarządzania państwem ma prowadzić do lepszego rozumienia funkcjonowania współczesnych organów i instytucji administracji publicznej.

Ukazać przyczyny i skutki zachodzących procesów ustrojowoadministracyjnych, powstawanie nowych organów władzy, podziałów administracyjnych, sądownictwa administracyjnego, także zmianę kompetencji organów, które pozostały przy dawnym nazewnictwie (np. prezydent, minister, wojewoda, starosta).

Przekazać wiedzę historyczną dającą umiejętność rozumienia zachodzących procesów ustrojowoadministracyjnych i pozwalającą w nich aktywnie uczestniczyć.

Ukazać proces poprawy statusu prawnego kadry administracyjnej, uzależniony od zdobywanej wiedzy, co powinno uwrażliwić studiujących na potrzebę stałego podnoszenia swych kwalifikacji,

Metody dydaktyczne:

MP1	wykład informacyjny
MP2	praca ze źródłem drukowanym
MP3	praca ze źródłem elektronicznym
MS1	wykład problemowy

Metody oceniania:

MO1	egzamin pisemny
MO2	egzamin ustny

Wykład

W1	Ogólna charakterystyka starożytnych ustrojów państwowych (Herodot, Platon, Arystoteles, Polibiusz).
W2	Administracja rządowa w okresie staropolskim.
W3	Administracja stanowa w okresie staropolskim.
W4	Administracja w monarchiach absolutnych i jej podstawy doktrynalne (merkantylizm, kameralistyka, policystyka, fizjokratyzm).
W5	Administracja rządowa w Księstwie Warszawskim. Nowe podziały i organy władzy administracyjnej.
W6	Administracja rządowa na Mazowszu w XIX wieku.
W7	Administracja w II Rzeczypospolitej (organy władzy, podziały administracyjne)
W8	Administracja na ziemiach polskich w czasie II wojny światowej
W9	System polityczny a administracja publiczna w państwach "realnego socjalizmu". Na przykładzie dziejów PRL.
W10	Ustawa z 20 III 1950 r. o ter. organach jednolitej władzy państwowej Jej konsekwencje.
W11	Likwidacja gmin (1954-1972) i powiatów (1975-1998). Konsekwencje.
W12	Korpus urzędniczy. Początki i rozwój w XIX i XX wieku.
W13	Początki sądownictwa administracyjnego. Jego obecny stan w Polsce.
W14	Reformy administracyjne z 1990 i 1998 roku. Współczesna adm. publiczna w Polsce.
W15	Spuścizna aktowa organów władzy. Archiwum zakładowe. Zasady prowadzenia.

Literatura podstawowa

- 1 Gajewski S., Nawacka K., Historia ustroju Polski, Olsztyn 2008.
- 2 Izdebski H., Historia administracji, Warszawa 2001.

Literatura uzupełniająca

- 1 Bardach L., Leśnodorski B., Pietrzak M., Historia ustroju i prawa polskiego. Warszawa 2010.
- 2 Góralski Z., Urzędy i godności w dawnej polsce. Warszawa 1998.
- 3 Kallas M., Historia ustroju Polski, Warszawa 2002.
- 4 Malec J., Malec D., Historia administracji i myśli administracyjnej, Kraków 2000.
- 5 Witkowski W., Historia administracji w Polsce 1764-1989. Warszawa 2007.

Źródła dodatkowe

- 1 Historia administracji w Polsce 1764-1989. Wybór źródeł (opr. A. Bereza i inni) PWN, Warszawa 2009.

Warunki zaliczenia

Pozytywna ocena z pisemnego sprawdzianu, po którym proponowana jest ocena. Osoby nie akceptujące tej oceny przystępują do egzaminu ustnego.

Przykłady pytań zaliczeniowych

Wylicz i wyjaśnij cechy administracji staropolskiej.
Scharakteryzuj zadania administracji państwowej w poglądach kameralistów i policystów.
Scharakteryzuj nowe organy władzy adm. i nowe podziały administracyjne w Księstwie Warszawskim.
System pruskiej administracji terenowej w XIX i I poł XX wieku.
Omów początki i rozwój korpusu urzędniczego (publicznej służby cywilnej)
Które ziemie plskie zostały inkorporowane do III Rzeszy i w jakich znalazły się tam strukturach administracyjnych.

Co zmieniła w PRL ustawa z 20 III 1950 roku o terenowych organach jednolitej władzy państwowej.
 Podaj definicję Zgromadzenia Narodowego oraz jego historyczne i współczesne znaczenie.
 Kiedy w PRL nie było gmin i dlaczego.
 Kiedy w PRL nie było powiatów i dlaczego.
 Scharakteryzuj rolę prezydium rad narodowych przed 1950 roku i w latach 1950-1973.
 Jakie zmiany wprowadziły w Polsce reformy administracyjne z lat 1972-1975,
 Wylisz konstytucje polskie uchwalone w XX wieku i scharakteryzuj jedną z nich.
 Kiedy i dlaczego przywrócono w Polsce samorząd terytorialny na szczeblu gminnym.
 W oparciu o jakie ustawy funkcjonuje dziś samorząd powiatowy i wojewódzki. Podaj jego organy.
 Co wiesz o genezie terminów - wojewoda i województwo.
 Jakie kompetencje posiadał wojewoda w II a jakie w III Rzeczypospolitej.
 Jakie kompetencje posiadał starosta w II Rzeczypospolitej a jakie posiada obecnie.
 Co wiesz o archiwum zakładowym.

Obciążenie pracą studenta

Studia stacjonarne/niestacjonarne

Forma pracy studenta	Wykład				Suma	
Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela	30 g	16 g			30 g	16 g
Zapoznanie się z literaturą przedmiotu	10 g	15 g			10 g	15 g
Przygotowanie się do zajęć	10 g	15 g			10 g	15 g
Przygotowanie się do kolokwium						
Realizacja zadanych ćwiczeń i zadań						
Przygotowanie sprawozdania z ćwiczeń						
Przygotowanie projektu / pracy						
Przygotowanie się i udział w egzaminie	25 g	29 g			25 g	29 g
	75 g	75 g			75 g	75 g

Efekty uczenia się	KEK	Treści kształcenia	Metody dydaktyczne	M. oceniania
zna zasady dotyczące prowadzenia archiwum zakładowego w organach administracji publicznej	K_W04	W1-15	MP 1-3; MS 1	MO 1-2
Posiada wiedzę z zakresu historii umożliwiającą zrozumienie zachodzących przemian ustrojowych	U_W08	W1-15	MP 1-3; MS 1	MO 1-2
poznając dzieje administracji publicznej potrafi przystosować się do zmian na rynku pracy oraz podnoszenia swych kwalifikacji zawodowych	U_U11	W1-15	MP 1-3; MS 1	MO 1-2
poznając dzieje problematyki urzędniczej gotów jest do przestrzegania zasad etyki zawodowej i pielęgnowania dobrych tradycji zawodu urzędnika	K_K06	W1-15	MP 1-3; MS 1	MO 1-2